

دانشکده

قالب نگارش طرح درس

عنوان درس : ۵ جلسه از درس فیزیوپاتولوژی بیماریهای دستگاه تنفس مخاطبان: دانشجویان پزشکی مقطع فیزیوپاتولوژی
تعداد واحد: ۲ ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: در ابتدا و انتهای کلاس درس و زمان استراحت
زمان ارائه درس: نیم سال اول ۱۳۹۷-۹۸ مدرس: دکتر بیتا انوری
مشخص بودن درس پیش نیاز: دروس علوم پایه، فیزیولوژی، آناتومی تنه و سروگردن

هدف کلی دوره: آشنایی با فیزیوپاتولوژی بیماریهای سیستم تنفسی

اهداف کلی جلسات : (جهت هر جلسه یک هدف)

جلسه سوم: مکانیسم حفظ تعادل اسید و باز در بدن، انواع اختلالات و نحوه تفسیر نمونه گازهای خونی را بلد باشد

جلسه پنجم: نشانه های اختصاصی بیماریهای تنفسی و صداهای تنفسی طبیعی و غیرطبیعی را بلد باشد و با روشهای تشخیصی آزمایشگاهی آشنا باشد

جلسه نهم: مکانیسمهای تهویه و پرفیوژن، تبادل گازها و کنترل تنفس را بلد باشد

جلسه دهم: سندروم دیسترس تنفسی حاد (ARDS) را بشناسد و علائم و درمان نارسایی تنفسی را بلد باشد

جلسه سیزدهم: انواع تومورهای ریه را بشناسد و نحوه برخورد با ندول منفرد ریوی را بلد باشد

اهداف ویژه رفتاری به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

اهداف ویژه رفتاری جلسه سوم:

در پایان دانشجو قادر باشد

۱-۳- با PH طبیعی بدن، مکانیسم و انواع اسیدهای تولید شده در بدن و سیستم بافرینگ آشنا باشد

۲-۳- تأثیر سیستم تنفسی و کلیوی (از جمله توانایی بازجذب بیکربنات و تولید آمونیوم) در حفظ PH طبیعی بدن را بلد باشد

۳-۳- مکانیسمهای جبران و محاسبات آنها در اختلالات اسید و باز در بدن را بداند

۴-۳- علل، علائم و نحوه برخورد با اسیدوز و آلکالوز تنفسی را بلد باشد

۵-۳- علل، علائم و نحوه برخورد با اسیدوز و آلکالوز متابولیک را بلد باشد

۶-۳- محاسبه شکاف آنیونی سرم، کاربرد آن و علل مهم اسیدوز متابولیک با شکاف آنیونی نرمال و بالا را بلد باشد

۷-۳- اختلالات مخلوط اسید و باز در نمونه گازهای خونی را شناسایی کند و علل آنرا بر اساس علائم بالینی بیمار بیابد

۸-۳- با شکاف آنیونی ادرار، نحوه محاسبه و کاربرد آن آشنا باشد

۹-۳- محاسبه اسمالر گپ (شکاف اسمولی) و علل افزایش آنرا بلد باشد

اهداف ویژه رفتاری جلسه پنجم:

در پایان دانشجو قادر باشد

۱ - نکات مهم و مرتبط با سیستم تنفسی در شرح حال گیری را بداند

۲ - نکات مهم و مرتبط در معاینات بالینی سیستم تنفسی را بلد باشد

۳ - اصول تئوریک تشخیص صداهای تنفسی را بلد باشد و به منابع معرفی شده جهت تمرین تشخیص صداهای تنفسی گوش داده باشد

۴ - صداهای طبیعی، صداهای غیرطبیعی و صداهای اضافی را بلد باشد و مکانیسم هریک و علل ایجاد دو مورد آخر را نام ببرد

- ۵ - تعریف تنگی نفس، علل آن، نحوه ایجاد و گیرنده های مرتبط با آنرا بلد باشد و کیفیتهای متنوع تنگی نفس متناسب با علل ایجاد کننده آنها را بشناسد
- ۶ - برخورد مرحله به مرحله با بیمار تنگی نفس را بتواند بیان کند
- ۷ - مکانیسم ایجاد سرفه، نحوه تقسیم بندی و علل مختلف آنرا بداند و روشهای تشخیصی درمانی در سرفه مزمن را بشناسد
- ۸ - مشخصات درد سینه غیر قلبی و علل آنرا بلد باشد
- ۹ - علل مهم و شایع هموپتزی و نحوه برخورد با بیمار دچار هموپتزی و اصول درمان آنرا بلد باشد
- ۱۰ - حجمها و ظرفیتهای ریوی را بشناسد، روشهای اندازه گیری و ارزیابی آنها را بلد باشد و اختلالات انسدادی و تحدیدی را بتواند از یکدیگر تفکیک کند
- ۱۱ - با انواع تصویربرداریها و اندیکاسیونهای آنها در سیستم تنفسی آشنا باشد

اهداف ویژه رفتاری جلسه نهم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۱-۹- فیزیولوژی کنترل تنفس، مکانیسمهای فیدبک و انواع گیرنده های سیستم تنفسی را بشناسد
- ۲-۹- نحوه بروز و کیفیت تنگی نفس ناشی از تحریک هر کدام از گیرنده های سیستم تنفسی را بلد باشد
- ۳-۹- نحوه عملکرد دیافراگم، عضلات تنفسی و عضلات مجاری تنفسی فوقانی در دم و بازدم را بشناسد
- ۴-۹- مکانیسمهای اصلی ایجاد هیپوکسی (از جمله شنت و عدم تناسب تهویه با پرفیوژن) را بلد باشد
- ۵-۹- با تعریف و علل شنت فیزیولوژیک در ریه آشنا باشد
- ۶-۹- توزیع طبیعی تهویه در ریه و تعریف و نحوه محاسبه تهویه دقیقه ای و تهویه فضای مرده را بلد باشد
- ۷-۹- چگونگی انتشار گازها در آلوئول و نحوه محاسبه گرادیان اکسیژن آلوئولی شریانی را بلد باشد
- ۸-۹- با منحنی انفکک اکسیژن هموگلوبین آشنا باشد و علل شیفت به راست و چپ منحنی را بداند

اهداف ویژه رفتاری جلسه دهم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۱-۱۵- فیزیوپاتولوژی و تعریف سندروم زجر تنفسی حاد را بلد باشد
- ۲-۱۵- مراحل سیر بالینی سندروم زجر تنفسی حاد و فیزیوپاتولوژی هر مرحله را بلد باشد
- ۳-۱۵- علل بروز ARDS را بشناسد و یافته های پاراکلینیکی بیماری را بداند
- ۴-۱۵- نحوه برخورد و درمان بیمار مبتلا به ARDS را بلد باشد
- ۵-۱۵- نحوه افتراق بین ادم ریوی غیر قلبی (ARDS) و ادم ریوی قلبی را بلد باشد
- ۶-۱۵- با اصول کلی تهویه مکانیکی، mode های تهویه مکانیکی و عارضه صدمه ریوی ناشی از ونتیلاتور آشنا باشد
- ۷-۱۵- تعریف نارسایی تنفسی، علائم، علل و انواع آنرا بشناسد
- ۸-۱۵- نحوه برخورد با بیمار مبتلا به نارسایی تنفسی، اندیکاسیونهای لوله گذاری و شروع حمایت تنفسی را بلد باشد

اهداف ویژه رفتاری جلسه سیزدهم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۱ - تعریف ندول منفرد ریه، انواع و علل آنرا بلد باشد
- ۲ - فاکتورهای خطر بالینی و رادیولوژیک در برخورد با ندول ریه را بتواند نام ببرد
- ۳ - روش پی گیری و اقدامات تشخیصی در ندول ریوی و روشهای پیشگیری از بروز کانسر ریه را بلد باشد
- ۴ - روش غربالگری کانسر ریه و اندیکاسیونهای آنرا بداند
- ۵ - اپیدمیولوژی کانسر ریه را بداند و با تقسیم بندی آن آشنا باشد
- ۶ - مشخصات سرطانهای شایع غیر سلول کوچک ریه را بشناسد و انواع و تفاوت و افتراق آنها را بلد باشد
- ۷ - مشخصات سرطان سلول کوچک ریه، فاکتور مستعد کننده و سیر آنرا بلد باشد
- ۸ - علائم بالینی سرطانهای ریه را بشناسد و با نحوه مرحله بندی تومور و نشانه های پارانتوپلاستیک آشنا باشد
- ۹ - با روشهای تشخیصی و تصویربرداری و نمونه گیری در توده های ریه آشنا باشد
- ۱۰ - با اصول مرحله بندی و درمان کانسر ریه و پیش آگهی بیماران آشنا باشد

منابع: هاریسون ۲۰۱۵- اسنشیال سسیل ۲۰۱۶

روش تدریس: سخنرانی و استفاده از پاورپوینت و طرح سوال برای پاسخ در جلسه بعد و بحث پیرامون آن

رسانه های کمک آموزشی : تحویل پاورپوینت در پایان جلسه اول به دانشجویان، تخته کلاس جهت حل یک بیمار، فایل صوتی صداهای ریه با امکانات پخش صدا، معرفی منابع درسی

سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش آزمون	نمره	تاریخ	ساعت
کوئیز	-	-	-	-
آزمون میان دوره	-	-	-	-
آزمون پایان ترم	تست چهار جوابی	۲۰	پایان کورس تنفس	برنامه دانشکده

مقررات درس و انتظارات از دانشجو: حضور مفید و موثر در کلاس - حل مسائل مطرح شده در کلاس قبل - مطالعه مطالب در پایان هر کلاس، یادگیری تکمیلی غیرحضورى صداهای ریه با گوش دادن به فایل معرفی شده صداهای تنفسی

جدول زمانبندی درس
روز و ساعت جلسه :

جلسه	موضوع هر جلسه	مدرس	روش تدریس	وسيله کمک آموزشی
۱				
۲	تهویه و پرفیوژن و تبادل گازها، کنترل تنفس	دکتر بیتا انوری	سخنرانی و استفاده از پاورپوینت	کامپیوتر و پروژکتور
۳	نشانه شناسی اختصاصی بیماریهای تنفسی، صداهای تنفسی طبیعی و غیرطبیعی، روشهای تشخیصی آزمایشگاهی	دکتر بیتا انوری	سخنرانی و استفاده از پاورپوینت و فایل صوتی صداهای ریه	کامپیوتر و دستگاه پخش صوت و پروژکتور
۴				
۵				
۶				
۷				
۸	تعادل اسید و باز	دکتر بیتا انوری	سخنرانی، استفاده از پاورپوینت، طرح سوال	کامپیوتر و پروژکتور و تخته سفید کلاس
۹				
۱۰				
۱۱				
۱۲				
۱۳				
۱۴	تومورهای ریه	دکتر بیتا انوری	سخنرانی و استفاده از پاورپوینت	کامپیوتر و پروژکتور
۱۵	سندروم دیسترس تنفسی حاد (ARDS) و نارسایی تنفسی	دکتر بیتا انوری	سخنرانی و استفاده از پاورپوینت	کامپیوتر و پروژکتور

چک لیست ارزشیابی طرح درس

نام و نام خانوادگی مدرس : بیتا انوری نیمسال اول سال تحصیلی : ۹۷-۹۸
 تاریخ بررسی : نام درس : فیزیوپاتولوژی بیماریهای تنفسی

ردیف	موضوع	نمره کسب شده	نمره چک لیست
۱	مشخص بودن عنوان درس		۱
۲	مشخص بودن مخاطبان		۱
۳	مشخص بودن تعداد واحد		۲
۴	مشخص بودن زمان ارائه درس		۱
۵	مشخص بودن نام مدرس		۱
۶	مشخص بودن درس پیش نیاز		۱
۷	مشخص بودن هدف کلی دوره		۵
۸	مشخص بودن اهداف کلی جلسات (هر جلسه یک هدف)		۴
۹	مشخص بودن اهداف ویژه رفتاری به تفکیک اهداف کلی هر جلسه		۶
۱۰	رعایت تعداد جلسات با توجه به میزان واحد		۴
۱۱	مشخص بودن منابع مورد استفاده		۴
۱۲	مشخص بودن روش تدریس		۴
۱۳	مشخص بودن رسانه های کمک آموزشی		۴
۱۴	انجام کوئیز برای ارزشیابی دانشجویان		۴
۱۵	انجام آزمون میان دوره برای ارزشیابی دانشجویان		۴
۱۶	انجام آزمون پایان ترم برای ارزشیابی دانشجویان		۴
جمع نمره			۵۰
نمره نهایی			